

PUIG DE LA PORTELLA GRAN

Arièja

Per la Vall d'Orlú

Distància	17,7 km
Desnivell acumulat	+2283 -1311m
Nivell de dificultat	alta
Data	8 d'agost de 2010
Cartografia	IGN. 2249ET Font Romeu/Capcir.
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=1107157

Primera jornada d'un itinerari circular per la Vall d'Orlú a l'Arièja, en la que ens enfilem al Puig de la Portella Gran. La segona jornada retornarem a les Forges per l'estany de Nagilha, visitant el pic d'Estanh Faurí.

Aquesta muntanya, veïna del Puig Peric i que fa de partió entre l'Arièja i el Capcir, no és molt freqüentada. Probablement perquè té una llarga aproximació. Podem anar-hi des de migdia, per l'estany de la Bollosa, des de llevant per Camporells o des de la Vall d'Orlú.

És un itinerari exigent: combina llargària i fort desnivell. A banda d'aquestes circumstàncies a tenir prou en compte, la única dificultat "tècnica" que trobarem és al darrer tram d'accés al cim, una mica aeri, on cal fer servir les mans més d'un cop.

Accés

A l'entrada d'AcS dels Termes, abans del nucli urbà (venint del coll o del túnel de Pimorent) prenem a mà dreta la D22. Passem Orgeix i Orlú i deixem el vehicle més amunt, després de la central elèctrica, a l'aparcament de les Forges d'Orlú[1].

Forges d'Orlú (915 m).

Marxem vers xaloc (SE) per un ampli sender marcat amb senyals de pintura grocs i indicat com Itinerari de les Cascades. Creuem l'Orlú per un pont passant al marge esquerre. El riu fa salts i caminem vora diversos elements (tirolines, ponts,...) d'un parc lúdic. Pendent entre moderat i suau. En poc menys d'una hora passem prop de la zona d'aparcament de Caralp, que queda a l'altre marge.

Seguim ara per una pista amb circulació restringida, encara vers xaloc i, després d'una colzada, vers migdia. En un doble revolt, a mà esquerra, trobem el corriol pel que baixa el GR 7 provinent dels estanys de Baxollada i s'adreça al d'en Beis. Ens enfilem per la pista seguint senyals del GR. Abastem les cabanes de Gaudu, que deixem a mà esquerra, amb una cleda pel bestiar. Encetem una zona de prats on la vall s'obre i el riu la solca en diversos braços. Quan la vall s'estreny, trobem un gran bloc de pedra a l'esquerra de la pista.

Bloc de pedra (1.466 m, 1.433 segons el mapa, 2h).

Deixem la pista i, fora de camí, creuem a gual els dos braços del riu passant al marge dret. Prenem com a referència un parell de faigs sobre els que podem veure-hi un petit prat o clariana. Ens hi enfilem i, seguint fites sovintejades, abastem un corriol ben fressat que, vers xaloc, s'endinsa a la fageda entre llaçades per salvar el fort pendent.

Quan sortim del bosc virem a migdia i anem a passar pel costat d'una cabalosa font que escola l'aigua en cascada vers la vall. Poc més amunt virem a mà dreta vers llevant i, sobre un turonet, abastem una cabana.

Jaça de Delà (1.970 m, 3h 30')

El camí sembla acabar aquí. Ens enfilem vers migdia sobre un llom herbós i albirem un corriol poc marcat que seguim en la mateixa direcció. Fites i senyals de pintura blanca escadussers. Anem a passar pel costat d'un gran bloc de pedra isolat i més

amunt per l'esquerra d'un esperó rocallós folrat de pi negre. El camí és ara més definit i anem a passar pel costat del primer estany, que deixem a mà dreta. Després continuem pel costat del sobreeixidor del segon estany que abastem més amunt i deixant-lo també a mà dreta.

El camí es desdibuixa quan entrem a la tartera, hi ha fites en diverses direccions i els senyals de pintura desapareixen. El cim, format per diversos punts prominents, queda just sobre nostre vers son ixent. Vers xaloc (SE) albirem de forma força evident un collet a la falda meridional del cim. Vers garbí (SSO) una mica més alt que el primer un altre coll: la Portella Gran. Passada la tartera el camí és defineix de nou en aquesta direcció.

Nosaltres però marxem vers xaloc, fora de camí, per fort pendent i terreny descompost en direcció a la cresta que s'albira a la dreta del collet. Quan l'abastem la seguim per sota (cantó nord) i, quan el terreny ho permet, ens hi enfilem i davallem lleugerament fins al collet[2].

Collet (2.587 m, 5h 45')

Tenim sota nostre el Petit Estany Blau i vers xaloc podem albirar el de la Bollosa. Més a xaloc s'alça el Puig Peric i a sol ixent la collada que l'uneix al Pic de la Portella Gran i que ens separa de la zona lacustre de Camporells.

Per un corriol poc fresat, marxem en direcció a aquesta collada, propers a la carena. Esquivem la cresta per sol ixent (cantó de Camporells) fins que ens enfilem a un primer turó. Després, seguint la cresta guanyem un segon (fita) i encara un tercer més alt.

Puig de la Portella Gran (2.773 m, 6h 20')

Hem llegit que en dies clars el panorama abasta des del Canigó al Valièr. No és el nostre cas i podem albirar, això si, el Tarbesó, el Pic de Baxollada, els estanys de Camporells, el proper Peric, l'estany de la Bollosa, el Carlit, el Puig de la Cometa d'Espanya...

Retornem al collet, esquivem la carena passant-la per la base del rocam, pel cantó nord, fins que el terreny ens permet enfilem-nos-hi per abastar un ampli planell herbós. A l'alçada del bonic estany Blau, que deixem a mà esquerra, trobem la Portella[3].

Portella Gran (2.603 m, 7h 05')

Senyalitzada per una fita metàl·lica de la Reserva de Fauna d'Orlú[4]. Seguint el camí fresat baixem en direcció a la cabana de Delà. Abans d'arribar-hi però, passat el gran bloc de pedra, deixem el camí per anar en direcció a una presa d'aigua que albirem ben evident vers mestral (NO). Davallem en fort pendent per un llom herbós.

Presa d'aigua (1.960 m, 8h 10')

Des d'aquesta captació, que una galeria comunica amb l'estany d'en Beis, surt vers ponent un corriol. En lleuger pendent de pujada primer, va revoltant en sentit contrari a les busques del rellotge la falda del Puig de la Cometa d'Espanya. Corriol incòmode, molt pedregós a trams. Totalment desaconsellable amb neu. Prop de l'estany d'en Beis ens aboca al GR 7 (que hem abandonat a l'anada). Seguint una canalona, abastem la riba de l'estany i passem prop de la boca de la mina que comunica amb la captació que hem vist abans. Poc més enllà ens plantem al refugi.

Refugi d'en Beis (1.970 m, 9h 20')

Situat a la riba nord de l'estany del mateix nom. Propietat de la mancomunitat de municipis de la Vall d'Orlú. No fa descompte per a federats. Ampli i ben equipat, és molt freqüentat per excursionistes, pescadors i gent que hi puja per observar la fauna de la zona (trençalòs, isard,...) Per això és millor reservar-hi plaça si volem pernoctar-hi.

- [1] Si volem retornar pel mateix itinerari d'anada per comptes de fer-ho per l'estany de Nagilha, a les Forges d'Orlú podem prendre un ramal a mà esquerra que ens deixa, passats 3 quilòmetres, a l'aparcament de Caralp (1.130 m, de pagament els mesos de juliol i agost). Ens estalviarem 55' de camí i 215 m de desnivell.
- [2] Malgrat que més llarga, la millor opció és seguir pel camí fins a la Portella Gran. Però a la tartera passat el segon estany hi ha fites que menen a l'esquerra i ens fan confondre. La pujada directa al collet és molt penosa i no compensa la distància que estalviem. Passada la tartera el camí torna a ésser fressat, reapareixen els senyals de pintura blanca i puja en llaçades. Després de la Portella cal seguir planerament per sobre un llom herbós fins al fil de la carena rocallosa, creuar-la i passar-la per sota (cantó nord) fins al collet.
- [3] Des d'aquest punt és veu molt fàcil enfilar-se (calculem que en uns 20') al Puig de la Cometa d'Espanya. Nosaltres, tot i que era la nostra intenció, desistim de fer-ho dons anem justos de temps per arribar al refugi a l'hora de sopar.
- [4] De fet, trobarem nombroses fites d'aquest tipus durant tot el recorregut.